

A pink awareness ribbon is positioned on the left side of the image, forming a loop. The ribbon extends horizontally across the bottom of the frame. The background is a soft, light pink gradient.

Kanker heb je nooit alleen (gehad)!

Arrien van Prooijen de Jong MA

Oncologieverpleegkundige

Contextueel therapeut

Verlies en rouwkundige

Relatie en verbondenheid:
John Stanmeyer wint
World Press Photo 2013

- Op zoek naar verbinding

Ik wil het lijden niet.. Zweeds volksliedje

Ik kan zeilen zonder wind
Zonder riemen, roeien
Maar niet scheiden
van een vriend

Zonder dat er tranen vloeien

Voert de zee mij ver van huis
Ver van al mijn vrienden
Eens brengt zij mij toch weer thuis
Om hen weer te vinden

Als de stilte komt

Nu het rumoer rondom jou is verstomd, de stoet voorbij is

De schuifelende voeten,

Nu voel ik dat er een diepe stilte komt

En in die stilte zal ik je stil ontmoeten

Al wat sterft zal bloeiende

De bomen uit de grond

En uit hun stam de twijgen

En iedereen vindt het heel gewoon

Dat zij weer bladeren krijgen

We zien ze vallen op de grond

En dan opnieuw weer groeien

Zo heeft de aarde ons geleerd

Dat al wat sterft zal bloeien

Verloren en gevonden

- Of iets kwijt geraakt
- Of wil je iets vinden?

Postbus 1045
6801 BA Arnhem www.loesje.nl

**WEER
IETS GEVONDEN
WAARVAN IK
NOOIT WIST DAT
IK HET ZOCHT**

Loesje

Kanker en
relaties

Vezels van een (geslaagde) relatie

- Vertrouwen
- Rechtvaardigheid
- Als mensen elkaar proberen te begrijpen

Balans in zorg geven en zorg
ontvangen

Zand in de motor

Onrecht

- Regieverlies
- Verlies van autonomie
- Maakbaarheid
- Vanzelfsprekendheid
- Onbevangenheid

Diagnose in de relatie en
het gezin

Het dragen van diagnose en behandeling

- Openheid omtrent gevoelens
- Schuldgevoel
- Autonomie
- Controle

Gezin van herkomst Ervaringen vanuit het verleden

- Veilige hechting
- Copingsstrategie
- Hulp vragen

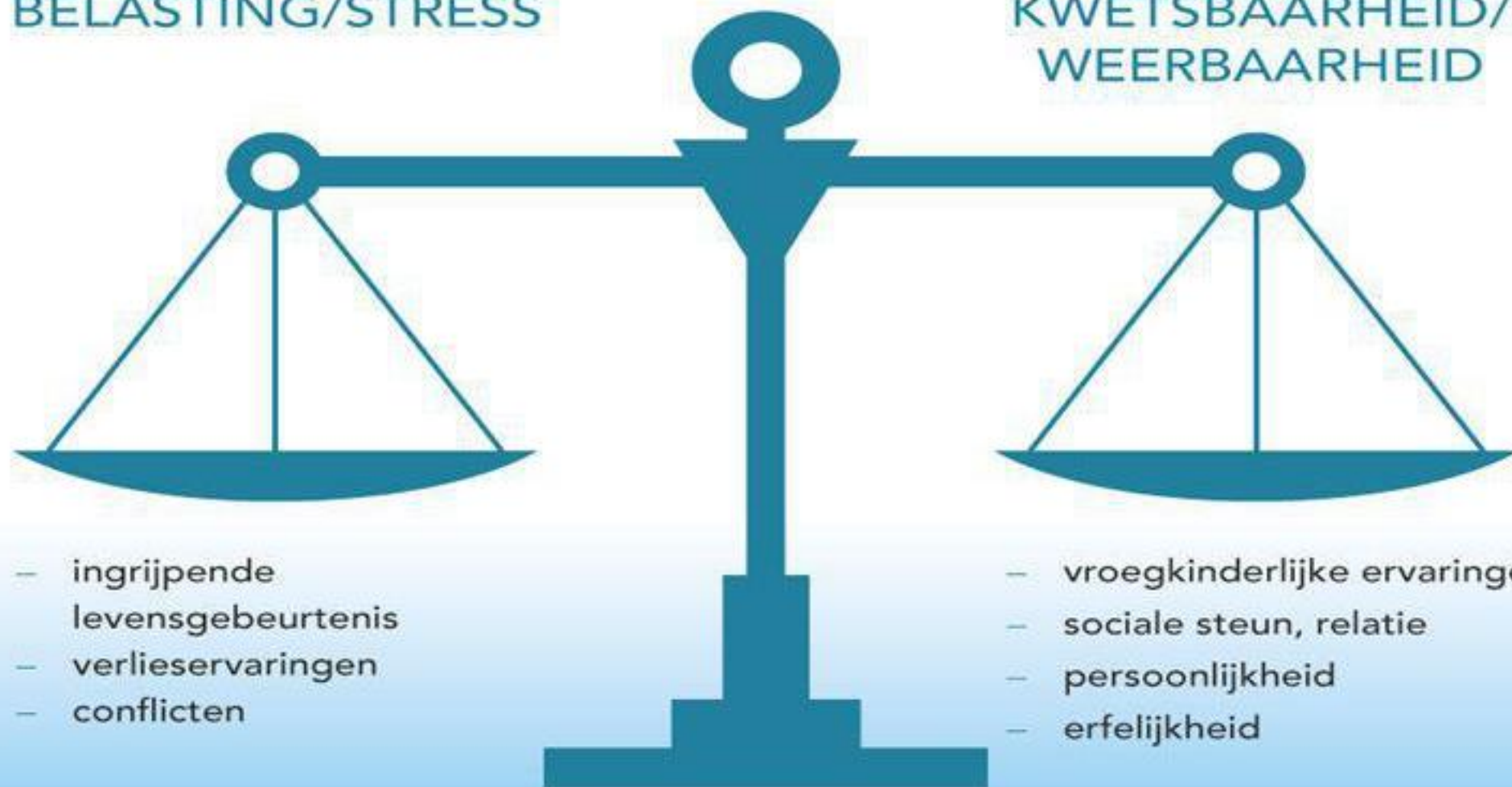
Hechting en kanker

Vanuit wetenschappelijk onderzoek:

- Gehechtheid speelt een belangrijke rol bij kanker (Hinnen et al, 2008)
- Veilig gehechte cliënten hebben meer vertrouwen in behandelaars (Holwerda, 2012)
- Het vermoeden bestaat dat onveilig gehechte personen met kanker meer en langer stress ervaren, meer klachten vernemen en minder vertrouwen hebben in behandelaars (Haes et al, 2009)

BELASTING/STRESS

KWETSBAARHEID/
WEERBAARHEID

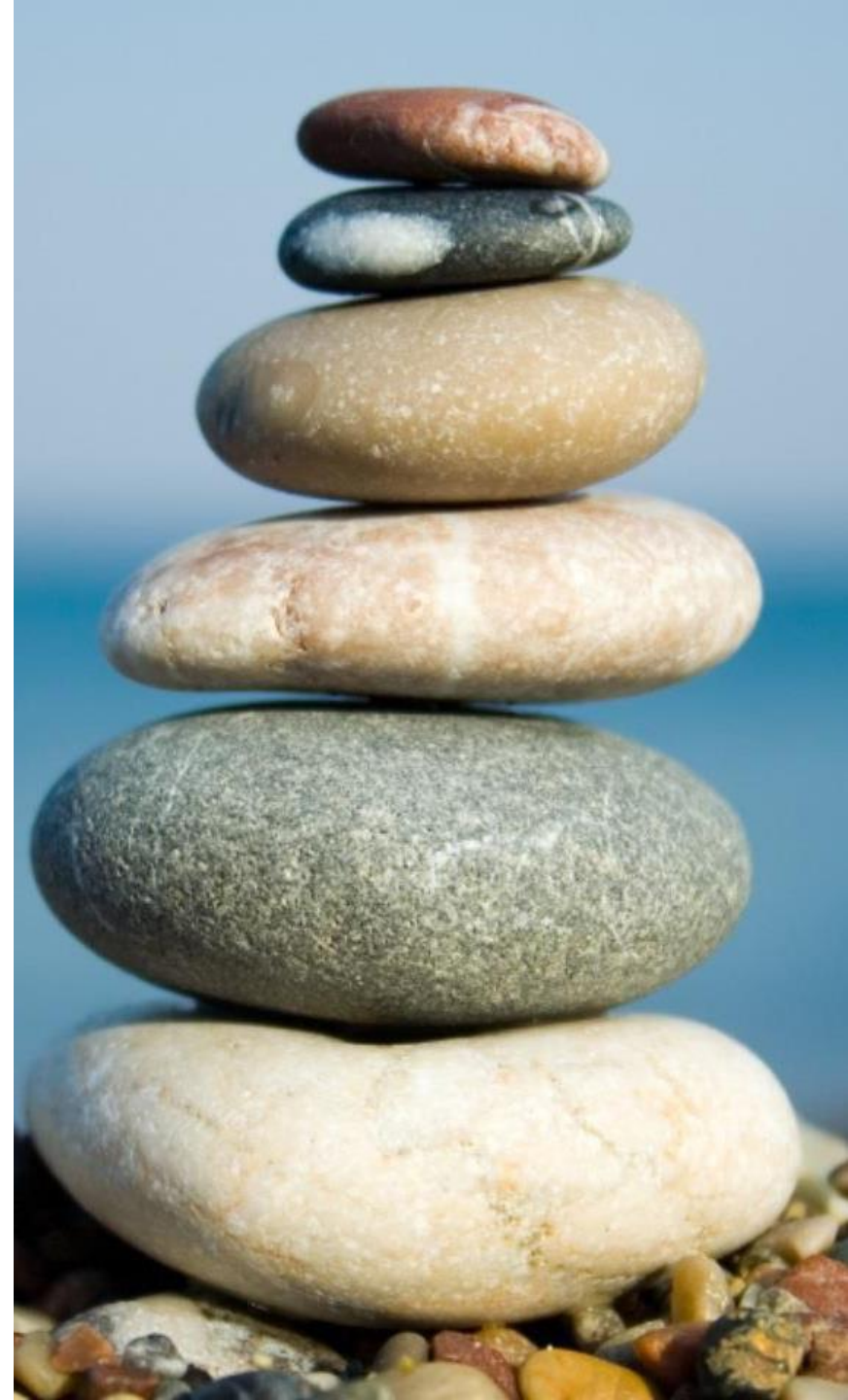

- ingrijpende levensgebeurtenis
- verlieservaringen
- conflicten

- vroegkinderlijke ervaringen
- sociale steun, relatie
- persoonlijkheid
- erfelijkheid

Je bent wat je
hebt verloren

- Levensovergangen
- Zeg jij me wie je bent.....
- Praten, vertellen
- Geeft controle, begrip en inzicht

Nieuwe rouw

Ik heb geen
kieren aan
Hulpbronnen
aanboren

Dwalen in het dorp van verlies en hoop

Piekeren en slecht slapen

Angst voor de toekomst

Vermoeidheid

Niet het
verliezen doet
zo een pijn

.....

DE ONMACHT VAN
HET VERZET

ONDERZOEK
BEHANDELING
OPERATIE
CHEMOTHERAPIE
BESTRALING
MEDICATIE

WAAR HEB JE
WEL GRIP OP?

Erkenning van het lijden

- Nieuwe groei
- Verliezen geeft ontwikkeling
- Bronnen van wijsheid

Dialog

Luisteren
Innerlijke dialoog
Dialoog met de ander
Dialoog met het hogere

Als je een schip wil bouwen

De zee:

Nieuw perspectief

Kwetsbaarheid in de dialoog

Verlangens uitspreken tot een wens?

Mindfulness

Bewegen en sporten

Empatisch bezig zijn

Muziek

Creatieve activiteiten

Spirituele activiteiten

Lotgenoten contact

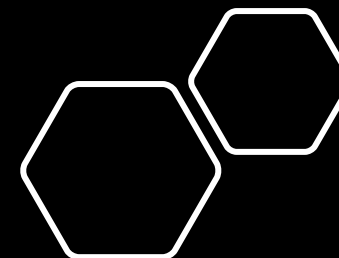
Dialogoog en verbondenheid:
begrip
inlevensvermogen
zorg geven en ontvangen

Nieuwe weg
Een nieuwe werkelijkheid
Wie loopt ermee?

Veilige basis

en veilige haven

Mij ondersteunen
in het onderzoeken

Op me letten,
mij helpen, en
plezier delen

Voor mij
moet je...

Mij beschermen,
mij troosten,
plezier in mij
beleven en mijn
gevoelens in goede
banen leiden

Mij welkom
heten als ik
mij tot je richt

Kanker en de kinderen

3 belangrijke thema's

1. Kinderrouw

2. Kinderzorgen

3. Kindergeheimen

1. Kinderrouw

De gevolgen voor de kinderen:

‘wie zorgt er nu voor mij’?

Rouw en verliestaken: (*Manu Keirse*)

0. Preventief: verlies hoort bij het leven
1. Werkelijkheid ervaren: eerlijkheid
2. Ervaren van alle gevoelens: werkelijkheid
3. Aanpassen aan de omgeving: boosheid en verdriet
4. Nieuwe relaties en situaties vorm geven: opnieuw leren lopen

2. Kinderzorgen

De effecten van loyaliteiten: een kracht volgens

- ✓ 'het zorgende kind'
- ✓ 'onzichtbaar' zorgdragen
- ✓ Parentificatie

Het verhaal van....

- Ik was heel erg gesroken toen ik hoorde dat mijn mama kanker hat. Ik kan niet gelooven dat een mens het zomaar kan krijgen. Ik baal er zo van, ik kan iedereen wel immekaar slaan. Ik heb een klub en als iemand van de klub lagt dan ik nooit meelagen. Want mijn mama heeft kanker en dat voelt heel hart aan. Ik hou van je mama. Egt waar mama.” (zoon, 8 jaar) Uit: Children’s functioning Following parental cancer Annemieke Visser 2007

Wat is u Naam

Weet u Dingen over mamma

ik vind het Fijn
Dat u komt

ik vind u
Heel erg -
Lief.

Hoe veel kinderen
heeft u.

Hoe heeten u kinderen

Wat voor werk
doet u.

3. Kindergeheimen

Heimelijkheid of openheid?

Eerlijkheid?

Associaties bij het woord 'kanker'

- ✓ Openheid geeft eerlijkheid en verbondenheid.
- ✓ Spiegelen van uw kind

Meenemen in het proces van verdragen en verduren in
gezamenlijkheid

De dialoog: de echte ontmoeting

- Vraagt om kwetsbaarheid: toelaten van gemis
- Als kanker je gezin treft heeft elk gezinslid zijn eigen verhaal en elk kind heeft zijn eigen verdriet
- Het grootste cadeau wat je (later), als ouders, je kind kunt geven is de erkenning van de geleden pijn.
- Het grootste verdriet, de zwaarste periodes blijken achteraf gouden parels van levenswijsheid te zijn.

Let op alle kinderen

- Ouders willen kinderen beschermen
- Kinderen willen ouders niet belasten
- Als je verstoppertje speelt raakt iedereen de weg kwijt

Een streep eronder en weer verder met elkaar

- #hoedan?

Toelaten van gemis: Benjamin de rups (*Annet Wijers Nijmegen*)

Tranenkoffer

Troostzakdoek

Kralenketting, elke herinnering een kraal

Vragendoos – raredingendoos – leukedingendoos -

Geheimen-envelop

Troostboom HDI *Joyce Vermeer*

Stenen schilderen

Pijn tekenen en pleisters plakken (mama met de kale haren)

Dromenvangers

Boospotje maken voor de ***Kankerspoken***

Dank voor uw aandacht

- Voor meer informatie over kanker in het gezin
- www.arrienvanprooijen.nl onderzoek kanker in het gezin

A low-angle shot of a basketball hoop and net against a bright blue sky with scattered white clouds. The net is white and appears slightly worn. The hoop is a reddish-brown color. The text is centered in the middle of the hoop.

Hoop
Betekenis
Verbondenheid
Samen scoren

Het maakt niet uit dat je ziek bent maar
wij houden alle maal van jou en jij gaat niet
dood want jij wort 100jaar maar misschien
moet jij wel die gemo.s doen ende operatsie ende
emmerie maar dat maakt ons niet uit jij blijft
~~altijd~~ altijd mijn moeder.

groetjes kayenne

Het gezin

van ons

Care for cancer
Allerzorg

Gesprekken thuis door
oncologieverpleegkundige

Hulp bij vermoeidheid, pijn, angst,
onzekerheid, voeding, werk, financiën,
seksualiteit, ondersteunen netwerk enz.